

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Заступник декана

« » 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Громадянське суспільство, фемінізм, жіночий активізм

для студентів

галузь знань 05 - соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 – соціологія
освітній рівень магістр
освітня програма «Прикладна соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	заочна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	2, 3
Кількість кредитів ECTS	4 (2/2)
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач: доц. Лариса ФОСТЕР

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2022

Розробник(и):

Лариса ФОСТЕР, к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Олег МАЗУРИК

Протокол № 12 від «28» 06 2022 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «29» липня 2022 року №8

Голова науково-методичної комісії _____ Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. **Мета дисципліни** – формування знання про предмет, основні теоретичні напрямки, дослідницькі методи соціології громадянського суспільства, соціологічного аналізу фемінізму та жіночого активізму.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

1. *Знати* основи соціології, соціологічного підходу до вивчення сучасних соціальних проблем і громадянського суспільства, загальні засади феміністичної критики суспільства.
2. *Вміти* створювати презентації на семінарах, в масовій аудиторії.
3. *Володіти елементарними навичками* групової роботи та публічної дискусії.

3. **Анотація навчальної дисципліни:** навчальна дисципліна спрямована на вивчення особливостей соціологічного підходу до аналізу громадянського суспільства, феміністичного руху, дослідження нових соціальних акторів, нових ідентичностей перетворень гендерного порядку, актуальних проблем формування та механізмів функціонування феміністичного руху в Україні та світі.

4. **Завдання (навчальні цілі):**

- формування соціологічного концептуального знання про громадянське суспільство;
- формування соціологічного концептуального знання про жіночий рух;
- ознайомлення з особливостями становлення «класичного» феміністичного руху;
- визначення сучасних тенденцій прояву жіночого активізму;
- аналіз специфіки феміністичного руху в Україні.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- ЗК03. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- СК01. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати зміст сучасних соціологічних концепцій громадянського суспільства	Лекції, практичні, самостійна робота	Участь у дискусіях, дослідницьке завдання	10
1.2	Знати зміст практичних соціологічних досліджень щодо форм прояву громадянської активності	Лекції, практичні, самостійна робота	Участь у дискусіях, дослідницьке завдання	10
1.3	Знати методологічні підходи, щодо вивчення проявів феміністичного руху у сучасних суспільствах	Лекції, практичні, самостійна робота	Участь у дискусіях	20
2.1	Вміти визначати та характеризувати актуальні тенденції розвитку феміністичного руху в Україні	Лекції, практичні, самостійна робота	Участь у дискусіях, письмова самостійна робота	20
2.2	Вміти визначати та аналізувати особливості жіночого активізму в українському суспільстві	Лекції, практичні, самостійна робота	Участь у дискусіях, письмова самостійна робота, дослідницьке завдання	30
3.1	Демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами	Лекції, практичні, самостійна робота	Дослідницьке завдання	10

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)					
	1.1	1.2	1.3	2.1	2.2	3.1
ПРО2. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.		+		+	+	
ПРО8. Зрозуміло і недвозначно доносити знання, власні висновки та аргументацію з питань соціології та суміжних галузей знань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	+		+			+

7. **Схема формування оцінки.**

7.1. **Форми оцінювання студентів:**

- **семестрове оцінювання:**

1. участь у дискусіях – РН 1.1., РН 1.2., РН 1.3., РН 2.1., РН 2.2. – **20 / 15 балів.**
2. письмова самостійна робота – РН 2.1., РН 2.2. – **30 / 15 балів.**
3. дослідницьке завдання – РН 1.1., РН 1.2., РН 2.2, РН 3.1. – **50 / 30 балів.**

- **підсумкове оцінювання: у формі заліку.**

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 60 балів*, для отримання заліку потрібно обов'язково *підготувати і презентувати дослідницьке завдання.*

7.2. **Організація оцінювання:**

1. Участь у дискусіях оцінюється по факту наявності на практичних заняттях.
2. Письмова самостійна робота виконується під час вивчення тем 3, 5.
3. Дослідницьке завдання виконується протягом семестру в рамках самостійної роботи протягом 1-6 тем.

7.3 **Шкала відповідності оцінок**

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин		
		лекції	практичні	С/Р
СЕМЕСТР 2				
1	Методологічні аспекти дослідження громадянського суспільства	2		18
2	Соціальні рухи та інститути громадянського суспільства			20
3	Громадянське суспільство в Україні			20
СЕМЕСТР 3				
4	Феміністичні рухи в умовах сучасного суспільства			18
5	Практики жіночого активізму у сучасному світі		2	20
6	Жіночий рух в глобальному та українському контексті	2		18
Всього		4	4	112

Загальний обсяг 120 год. в тому числі:

Лекції – 4 год.

Практичні заняття – 2 год.

Самостійна робота – 114 год.

Семестр 2

Загальний обсяг 60 год. в тому числі:

Лекції – 2 год.

Практичні заняття – 0 год.

Самостійна робота – 58 год.

Семестр 3

Загальний обсяг 60 год. в тому числі:

Лекції – 2 год.

Практичні заняття – 2 год.

Самостійна робота – 56 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Марценюк Т. Чому не варто боятися фемінізму / Марценюк Т. – К., 2018 – С.75 –89.
2. Соціологічні виміри громадянського суспільства в Україні / за наук. ред. О. Резніка. Київ: Інститут соціології НАН України, 2019. – С. 288.
3. Della Porta D. Social Movements: An Introduction / Della Porta D., Diani M. – 2nd ed. – Malden : Blackwell Publishing, 2006. – P.223-248.

Додаткова:

1. Марценюк Т. Інтерв'ю з Мартою Чумало про підтримку жінок і феміністичний активізм у Львові / Марценюк Т. // Гендер в деталях. – 2018. Електронний ресурс. Режим доступу <https://genderindetail.org.ua/spetsialni-rubriki/bezstrashni/interv-yu-z-martoyu-chumalo-pro-pidtrimku-zhinok-i-feministichniy-aktivizm-u-lvovi-134752.html>
2. Фрімен Джо. Тиранія безструктурності / Фрімен Джо // Спільне.- 2012. Електронний ресурс. Режим доступу <https://commons.com.ua/uk/tiraniya-bezstrukturnosti/>
3. Резнік О. Суб'єкти громадянських практик як підґрунтя демократичного транзиту України / О.С. Резнік // Соціологія: теорія, методи, маркетинг.- 2020.- № 1.- с.5-21.
4. Ferree Myra Marx "Global Activism in Virtual Space: The European Women's Lobby in the Network of Transnational Women's NGOs on the Web" (MMF and Tetyana Pudrovska), Social Politics, 2004, 11(1): 117- 143.

5. Ferree Myra Marx "Citizenship and Intersectionality: German Feminist Debates about Headscarf and Anti-discrimination Laws" (Susan B. Rottmann and MMF), Social Politics, 2008, 15(4): 481-513.
6. Ferree Myra Marx "Gender politics in the Berlin Republic: Issues of Identity and Institutional Change" German Politics & Society, 2010, 28 (1): 189-214.
7. Rawwida Baksh, Wendy Harcourt (2015) The Oxford Handbook of Transnational Feminist Movements. – P. 791-837.
8. Lacy, S & Labowicz, L 1985, 'Feminist media strategies for political performance,' in The feminism and visual culture reader, ed. A Jones, 2010, Routledge, London, pp. 123–33.
9. Zychowicz, J. (2015) PERFORMING PROTEST: FEMEN, NATION, AND THE MARKETING OF RESISTANCE Journal of Ukrainian Politics and Society no. 1, pp. 79-104.

10. Додаткові ресурси:

1. Феміністична майстерня <https://femwork.org/about-us/>
2. Гендер в деталях <http://genderindetail.org.ua/>